

IPM og økonomi

Hvordan kan en IPM strategi beregnes?

- Jordbær på friland og i tunneller
(Administrer IPM i forskellige produktionssystemer)
 - Friland
Ekstensiv dyrkning og ved brug af store maskiner
 - Markttunneller
 - Tunneller
Intensiv pasningsopgave
- Markedet for jordbær
 - Konsum (friske bær)
 - Ydersæsoner, der falder før og efter sæsonen for udendørs høst, giver adgang til højere afsætningspriser. Især tidligt forår interessant.
 - Pluk selv
 - Industri (frost og forarbejdning)
 - Er grundet lav prissætning ikke økonomisk interessant
- Kvalitetsparametre for afsætning
(Gør IPM til en indtægtsgivende kommunikation i din markedsføring)
 - Økologi, IPM
 - Smag
 - Duft
 - Friskhed, farve, holdbarhed, fasthed og udseende
 - Convenience

- Høstmængder
 - Falder mængden når jeg arbejder med IPM strategi?
 - Klima, lokation
 - Sortsvalg – plantekvalitet og leveringssikkerhed
 - Variation over sæson
 - Forudsigelse af produktion, Import
 - Nedre grænse for høst ved svag markedspris
- Sortsvalg og produktionsteknologi i forhold til IPM
 - Jordbærsorter – der høstes i årene efter planteåret (2 – 4 år)
 - Jordbærsorter – der høstes i planteåret. Flower mapping særligt afgørende
 - Jordbærsorter, remonterende – udjævnet høst over længere tid (maj – okt.)
 - Der er en nøje sammenhæng mellem sortsvalg og produktions-teknologi (mark/tunnel) samt viden om planternes tolerance i forhold til IPM strategi
 - Jordbærsorter kan kombineres således at høsten falder mere jævnt i sæsonen
 - Høst år 0, høst år 1, høst år 2. (Flerårs-høstprofil, varierende fra år til år)
 - Double-cropping (to kulturer færdiggøres på samme areal i én sæson) kun i tunneller

- De økonomiske overvejelser (er IPM dyrt?)
 - Er tunneller rentable?
 - Valg af systemer til produktionen i tunnellerne?
 - Hvad skal prisen på de høstede bær være for at gøre en investering rentabel?
 - Er det en afsætningsfordel at kunne levere tidligt i sæsonen? (import indflydelse?)
 - Hvad er bedst: Table-top i tunnel eller drivning på friland?
 - Der er ved alternative sorter flere scenarier for økonomi ved table-top dyrkning
 - Høstomkostninger er tilnærmet lineært sammenhængende med høstmængde (kg.)
 - Kan avanceret tunneldyrkning forrente de mange omkostninger i sammenligning med friland?
 - Hvad koster biologisk bekæmpelse og brug af IPM planteværnsstrategi
 - Risici. Ex. kvalitet og leveringssikkerhed af småplanter
 - Kvalitet og mængde aftager når der produceres på samme planter i flere år
- Fremtiden
 - Kunderne ønsker rene bær. Ingen jord og rådpletter
 - Strukturelt ses produktionen at gå mod tildækkede kulturer
 - Pesticidfri eller nedsat mængde pesticidrester ved IPM strategier

- Hvor er der sammenhæng mellem IPM og indtjeningen?
Forøg indsats på markedsføring af IPM

Det er for nærværende en forudsætning at der skal være en særlig præference for IPM producerede bær. Forbrugeren skal efterspørge et produkt, der er dyrere end sprøjtede bær.

- Kan IPM producerede bær markedsføres med en særlig sprøjtefri kvalitet?
 - "Bær til børn"
 - "Produceret med indsats for din sundhed"
 - "Vi arbejder mod dit krav om sunde bær"
 - "Din holdning driver vores indsats for sunde bær"
- Fremtiden
 - Kunderne ønsker rene bær. Ingen jord og rådpletter
 - Strukturelt ses produktionen at gå mod tildækkede kulturer
 - Pesticidfri eller nedsat mængde pesticidrester ved IPM strategier
 - Europæisk præference for produkter fra det "rene Danmark"?
 - Økologi

- Hvor er der sammenhæng mellem IPM og indtjeningen?
Tiltag der kræver investering og vedholdenhed
 - Udvikling af nye sprøjtefri tiltag koster lærepenge (tab, tilbageslag og frustrationer).
 - Udviklingen er en rejse der skal støttes af parterne: Gartneren og forbrugeren, med støtte og kontrol af myndigheder, der følger samfundsholdningen samt teknologiudviklingen i erhvervet.
 - Valg af systemer til produktionen i tunnellerne?
 - Hvad skal prisen på de høstede bær være for at gøre IPM-metoden rentabel?
 - Er det en afsætningsfordel at kunne levere tidligt i sæsonen? (import indflydelse?)
 - Hvad er bedst for IPM: Table-top i tunnel eller drivning på friland?
 - Der er ved alternative sorter flere scenarier for økonomi ved table-top dyrkning
 - Høstomkostninger er tilnærmet lineært sammenhængende med høstmængde (kg.)
 - Risici. Ex. kvalitet og leveringssikkerhed af småplanter samt IPM hjælpemidler
 - Kvalitet og mængde aftager når der produceres på samme planter i flere år. Vær særligt opmærksom på langtidsvirkning af fordele og ulemper ved IPM-strategien

Hvilket fokus har gartneren i sine økonomi-overvejelser?

	1.000 kr.	varesalg kr.	9.500		
Nettopris		kr.	9.500	100%	
		Pakkeløn kr.	3.000		
		transport og emballage kr.	450		
Salgsomkostninger		kr.	3.450	36%	
Bruttofortjeneste		kr.	6.050	64%	DB 1
		Produktionsomk. kr.	2.250	24%	
Dækningsbidrag		kr.	3.800	40%	DB 2
		Kapacitetsomkostninger kr.	1.900	20%	
Resultat før afskrivninger		kr.	1.900	20%	
Afskrivninger		kr.	1.100	12%	
Driftsresultat		kr.	800	8%	
		renter netto kr.	400	4%	
Primært driftsresultat		kr.	400	4%	

De økonomiske overvejelser kræver forskellige beregninger

1. Prissætning:

Skal vi høste?, når priserne er lave

Indtjeningskrav, når produktionen er i drift

Dækningsbidrag I

Dækningsbidrag II

2. Teknologi og sortsvalg kombineres:

Flere dyrkningsscenarier med omkostninger til produktion og høst

Sammenligning af dækningsbidrag

3. Investering i dyrkningssystem:

Investering med drift og afskrivning over flere år

Investering og nutidsværdi

4. Budgettering

Jordbærrene og andre kulturer i mark og tunneller samlet i én økonomiberegning

Årsresultat for gartneriet

Valg af beregningsmetode

- Hvilke omkostninger der medgår og for hvor lang en beregningshorisont

beregningstype:				1	1 og 2	3	4
1.000 kr. varesalg kr.	9.500			}	}	}	}
Nettopris	kr. 9.500	100%					
Pakkeløn kr.	3.000			}	}	}	}
transport og emballage kr.	450						
Salgsomkostninger	kr. 3.450	36%		}	}	}	}
Bruttofortjeneste	kr. 6.050	64%	DB 1				
Produktionsomk. kr.	2.250	24%		}	}	}	}
Dækningsbidrag	kr. 3.800	40%	DB 2				
Kapacitetsomkostninger kr.	1.900	20%		}	}	}	}
Resultat før afskrivninger	kr. 1.900	20%					
Afskrivninger	kr. 1.100	12%		}	}	}	}
Driftsresultat	kr. 800	8%					
renter netto kr.	400	4%		}	}	}	}
Primært driftsresultat	kr. 400	4%					

Skal der høstes ?
 Her og nu!
 Bidrag til Indtjenings krav ?
 kulturtid
 Investering - beregning
 Investeringens levetid (flere år)
 Års- budget
 1 år med fler-års høstprofil * bagved!

* Fler-års høstprofil: Kulturer hvorpå der høstes over flere år med varierende høst fra år til år

Valg af beregningsmetodik i GartneriRådgivningen

1. Prissætning

GartneriRådgivningens beregningsmodel for indtjeningskrav

2. Dækningsbidrag - givet teknologi & sortvalg

KU beregningsmodel / GreenPlan

3. Investeringsscenarie

GartneriRådgivningens investeringsmodel

4. Årsbudget

GreenPlan (v/GartneriRaadgivningen)

Man kan forkalkulere en IPM strategi

1. Økonomiske data samles til brug for tilrettelægning af en beskyttelsesstrategi:
Midler, Gødninger, maskin- og løntimer
2. Der laves en behandlingsplan med anvendelse af opslag på de indsamlede data
Definer areal for behandlingsstrategien
Beskriv hver enkelt behandling i detaljer
3. Den samlede behandlingshyppighed, samt omkostninger til beskyttelsesmidler, maskin- og mandetimer kan aflæses for det pågældende areal

I samme database kan de udførte behandlinger registreres med løbende udlæsning af omkostninger. Beregningsark findes på:
www.gartnerinfo.dk/IPM/Okonomi_beregning_excel97_2003.xls